

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG
Vastaava
Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10

N:o 9
Syyskuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

39. vuosikerta 1934

KASVATTAAKO KUUROUS LUOVAA NEROA?

GUSTINUS AMBROSI, Wienin Väinö Aaltonen.

Tunnettu ja tunnustettu tosiasia on, että jonkin aistimme vajavaisuus tahi puuttuminen on omiaan herkentämään toisia aistejamme. Sokea »näkee sormillaan», s.o. hänen sormensa tottuivat erikoisen herkkiksi tuntemaan sellaista mitä silmä ei näe.

Tämä kuitenkin johtuu *harjoittamisesta*. Toinen asia sitten on, että sokeat yleensä ovat jo *synnynnäisesti* hyvin soitannollisia. Mutta voipa jonkin muunkin aistin puute merkitä erikoista lahjakkuutta, jopa luovaa neroa toisen aistin valta-alalla. Nerokkain kuvanveistäjäme Väinö Aaltonen esim. on melkein kuuro, mutta se ei estä häntä luomasta taideteoksia. Kuuluissa kuuro nero oli myös Beethoven, joka loi 19. vuosisadan kauneimmat sävellykset — saamatta itse kuulevin korvin seurata niiden esityksiä. Merkillisen lisän tähän nerouden patologiaan tuo kolmas suuri taidekyky, vieniläinen kuuro kuvanveistäjä Gustinus Ambrosi, joka sekä ulkomuodoltaan että kättensä töiltä on ihan ilmi elävä meidän Aallosemme.

Gustinus on vielä nuori mies, syntynyt 1892 Eisenstadtissa, silloin Unkariin, nyt Itävaltaan kuuluvassa rajakaupungissa, jossa myöskin

Haydn ja Liszt eläissään kauan asuivat. Kuten nimestä näkee, on hän italialaista sukujuurta; kantaisä, firenzeläinen arkkitehti, ajettiin 1600-luvun alussa maanpakoon ja asettui Itävaltaan.

Gustinuksen isä oli itävaltalais-unkarilainen upseeri, nai unkarittaren ja kuoli Prahassa.

Kuurous kasvatti pojasta kuvanveistäjän.

Harvinaisen kaunis poika osoitti aivan varhain suuria musikaalisia lahjoja ja soitti jo kuuden vuoden ikäisenä viulua ja pianoa. Mutta sitten hän sairastui ankaraan aivotulehdukseen, niin että lääkärit jo menettivät kaiken toivon. Hän parani sitten kuitenkin, mutta taudin ikävänä jälkiseurauksena oli, että hän tuli aivan kuuroksi ja melkein mykäsikin. Tänäkin päivänä hänen on vaikea selittää puhuen ajatuksiaan ja keskustelea mieluummin kirjoittamalla. Kun sävelten pieni palvoja täten viskattiin aivan äänettömään maailmaan, rupesi hän runoilemaan ja muovilemaan.

Kolmentoistavuotiaana hän pääsi oppiin erään Prahin koristekuvanveistäjän luo. Viisitoistavuotiaana hän luo ensimmäisen suuren kuvanveistöksensä: »Miehen, jolta niska on katkennut». Se oli kaamean realistinen tekele;

Gustinus Ambrosi työssään. Huomattavasti Väinö Aaltonen näköinen.

Mennyt kesä

Meni kesä, lailla monen
menneen kesän.
Lintusetkin kohta jättää tyhjäksi
pienen pesän.
Putoavat keltaiseks' jo käyneet
lehdet puussa.
Tuikkii jälleen taivaan tähdet
illansuussa.

Harmaat pilvet syksyn synkän
taivaan saartaa,
Kuuhut loistava jo taivaan
kantta kaartaa.
Jälkeen jäi jo hetket
hämy-öiden.
Eessä taasen kiire aika
syksyn töiden.

Maamies pellollansa abertaa ja
korjaa viljaa,
Työnsä lomaan levähtäin hän
lausuu hiljaa:
Kiitos, Luoja, että annoit
runsaan sadon,
Säästit jälleen tunteista
tuskaa kadon. ~

Oi mennyt kesä, kiitokseni
lausun sulle,
Kaikesta hyvästä, min
annoit mulle!
Käyn yli syksyn, talvenkin nyt
voimin uusin;
Tiedänhän: saapuu uusi kesä
uusin ibanuuksin.

M i l a.

Ambrosi oli sattunut näkemään, kun muuan katonkattaja oli pudonnut alas kadulle ja taitanut niskansa.

Sitten seuraa kokonainen sarja plastillisia mielikuvitelmiä, sankarillisia, draamallisen myrskysisessä liikkeessä olevia hahmoja, jotka puhuvat katsojalle ikäänkuin tuskien raateleman sielun monologi: »Maailman hylkäämä», »Prometheuksen lapset», Nietzsche'n hautapatsas »Voiman murtuminen» ja »Kuolevan sielun» kuvineen, »Kain», »Kuollut Abel», »Ikaros» ym. — Kaikki jättäisolentoja, jotka kamppailevat ihmiselämän suurimpien ja viimeisimpien kysymysten kanssa.

Seitsentoistavuotiaana hän pääsee Wieniin, mutta sikäläinen taideakatemia ei katso hänen kelpaavan oppilaakseen! Hänen on pakko kehittää itseään omin päin, valiten kuvanveistäjien suurimmat — Michelangelon ja Rodinin — esikuvikseen. Hän luo muotokuvia ja ihastuttavia pieniä plastillisia ryhmiä, joille akatemian ulkopuolella oleva taidemaailma antaa tunnustustaan: »Kukka», »Suudelma», »Ikui-nen kevät», »Orfeus ja Eurydike» ym.

Luovan neron valtava kamppailu.

Ambrosi on itse erälle ystävälleen lähettämässään kirjeessä kuvannut tuskallisen väkevää taiteellista kamppailuaan:

»Minä käyn ikuista taistelua kuurouteni kanssa ja olen sen takia usein onneton kuolemaan saakka. Minulla on usein tärkeitä asioita toimitettavana, seison kadulla ja olen pakotettu näkemään kuinka toinen, joka kuulee, menee puhelinkioskiin ja puhuu ystävilleen —

sellaiset pikkuseikat riittävät saattamaan minut raivoon. Mutta semmoinen vimmankohtaus panee minut myöskin puskemaan työssäni kuukausimääriä, ilman että tunnen väsymystä. *Tämä vimma on minun luomaan kiihoittava voimani*, sen vallassa ollessani tahdon unohtaa oman itseni ja vaivani. Luon veistoksen veistoksen perästä ja vihaan elämäni kuolemaan saakka.

»Uskon, että kuuron Beethoveninkin täytyi tuntea tätä luomistyön raivoa, joka oli hänelle patarumpu ja furioso. Kuurous ja vimma ovat minulle toisistaan erottamattomat käsitteet. Onhan kuuroja, jotka ovat luonteeltaan hiljaisia, mutta heilläpä ei pääkopassaan olekaan työskenteleviä aivoja, vaan vesisäkki. Kuurous kyllä keskittää ajattelevat aivot työhön, mutta minä en pääse irti nöyryyksesentunteesta, joka puhaltaa raivoni valkean liekkiin. Koetahan itse tukkia molempiin korviisi pumpulia, niin ettet kuule mitään; hetken voit sitä kärsiä, mutta kun sitten tulee palvelustyttö huoneeseesi jotakin kysymään, niin tampaat heti pumpulitukot pois korvistasi. Sinä onnen miehen! — Ei, sinä onneton rukka! Sinulle ei ole suotu sitä pyhää vimman armolahjaa, joka on vain sellaisen osana, joka ei mitään kuule, vaikka repisi korvistaan 1000:kin tynnyriä pumpulitukkoja, ja joka ei kuule edes silloinkaan, vaikka 10,000 palvelustyttöä yhteen äänneen toimittaisi asiaansa.

»Tämä raivohullu vimmastuminen, tämä voimain lysähtämiseen päättävä resignatio, tämä hymyilevä surujen ymmärtämys, tämä tumma kärsivällisyys, alistuvaisuus, appassionato —

50 VUOTTA

täytti syyskuun 13 p:nä Hämeenlinnassa herra *Hannes Ylén*.

Hannes Ylén syntyi Alastarolla, ollen 16 sisarussarjasta toinen. Koulunsa kävi Mikkelissä. Toistakymmentä vuotta sitten muutti hän Hämeenlinnaan, jossa sai työpaikan ja meni naimisiin. Paikkakunnan kuuromykkien harrastuksiin ja pyrkimyksiin hän antautui kokonaan. Hän perusti paikkakunnalle kuuromykkäinyhdistyksen.

Urheiluseurakin syntyi hänen aloitteestaan. Hannes Ylén on harvinaisen lujatahtoinen, tarmokas ja taitava työn ja toimen mies. Hän ei puhu suuria sanoja, mutta sitä enemmän hän tekee työtä. Hannes Ylén on Hämeenlinnan kuuromykkille niin kuin oma isä. Hänen luoksensa tulevat kuuromykkät apua tarvitessaan. Hän on aina valmis auttamaan. Hänen kotinsa ja sydämensä ovat aina avoinna kohtalotovereille, tulivat nämä milloin hyvänsä ja millä asialla tahansa. Hannes Ylén omistaa iloisen ja huumoriin taipuvan luonteen ja hän onkin tunnettu leikinlaskijana.

Huolimatta 50 ikävuodestaan on hän vielä reipas ja näyttää ettei ikä miestä paina.

ne ovat luoneet Beethovenin musiikin ja myöskin minun talttani työt...»

Taiteilijan tuska ja taiteilijan riemu! Kenelle on tuskaa annettu, hän saa riemuakin maistaa. (Kansan kuvalehdestä 1934).

EEVA ASP'in MUISTOLLE

Hämmästyin sanomattomasti kuullessani, että olet siirtynyt ajasta ijankaikkisuuteen. — Sinäkö toverijoukon iloisin ja elämänhaluisin olet poissa? — On niin vaikea uskoa sitä, että kätesi ovat kylmenneet ja silmiesi loiste sammunut, mutta silmäsi loistavat kirkkaammin nyt siellä kotona Jumalan luona. Sillä olemehan täällä maan päällä muukalaisia. Tai vaassa on oikea kotimme. — Olet päässyt rauhaan taistoista maan, sillä on haudan kamioissa jo taistot talttuneet, maan murheet kaikki poissa, jo kuivui kyynelveet. Mutta miksi täytyi käydä näin? Miksi nuorena elon keväänä pitää kuolla? — Siksi kai, että jo nuorna, elon keväällä varhain on hyvä päästä luokse Jeesuksen. — Mutta minä kaipaen Sinua, Eeva.

Hämeenlinnan k.m.y:n 10-vuotisjuhlasta Perttulan Norjassa. — Portailta seisomassa hra Hannes Ylén, joka 13/9-34 täytti 50 v

Olen kaivannut kaikkina näinä vuosina, jotka ovat erottaneet meidät. Ja nyt ei voi tavata enää täällä maan päällä. — Aavistitko viimeksi erotessamme, että se oli oleva viime kerta. — Tuskin. — Enhän aavistanut minäkään. Seitsemättä vuotta on vierinyt kun viimeksi tapasimme. — Ne vuodet ovat olleet lyhyitä, »vuodet ne vierivät virran lailla, aika kuin autere häipyy pois».

Kohti kaukorantaa mä katson kaihoten.
 Mua armo sinne kantaa ja haavat Jeesuksen.
 On rauhan helma hellä, kun kuolon hetki saa.
 Ei yö voi peljätellä, Sen Kristus kirkastaa.

— Lepää rauhassa Eeva kulta.

Viitasaari 23. 8. -34.

Aini Silfvast.

KANALA

ihanteena, suunniteltuna ja rakennettuna.

Kanat siirtyvät kanaloihin.

Meidän kylmässä ilmanalassamme on täytynyt asettaa paljon suurempia vaatimuksia kuin useissa muissa maissa niille suojille, joissa itse asumme ja joissa kotieläimiämme pidämme. *Kanat* eivät ole tehneet mitään poikkeusta. Jo ammoisista ajoista saakka on suomalainen kananhoitaja koettanut talvella tarjota kanoillensa lämpimän asunnon ja ellei muuta sopivaa paikkaa ole ollut, on hän tuonut kanansa pirttiin tai kuoppaan pirtin lattian alle. Asumistason kohotessa on tästä tavasta luovuttu ja kanat ovat saaneet paikan muiden kotieläinten kanssa samoissa suojissa. Täten asuu aina vieläkin suurin osa maamme siipi-

Kuuromykkäin joulujuhlasta Hangosta. Istumassa toinen vasemmalta lukien (joulupukin vieressä) Albert Nyman, joka kuoli äskettäin, niinkuin lehtemme edellisessä numerossa kerrottiin.

karjasta, mutta sellainen, joka on seurannut kehitystä kananhoidon alalla, on varmaan pannut merkille, miten Suomen kanat vähitellen ovat siirtymässä navetoista omiin asuntoihinsa, kanaloihin.

Tuotanto ja kanalarakennus.

Tämä vasta mainittu siirtyminen on seuraus Suomen Siipikarjanhoitajain Liiton suorittamasta valistustyöstä. 10-vuotisen olemassaolonsa aikana on Liitto tahtonut herättää meidät näkemään sen tosiasian, että kanojen pito ilman järkipäristä hoitoa on useimmiten tuotamatonta, jopa pelkkää tappiota tuottavaa ja että siirtyminen kanojen pidosta tuloksia tuottavaan kanojen hoitoon sängen useissa tapauksissa edellyttää siirtymistä navetan nurkasta kanalaan. Jos siis joku on katsonut tarpeelliseksi kanalan rakentamisen, pitääköön mielessä, että pääasia ei ole se, että hän saa suojan kanoilleen, vaan se, että tämä suoja on sellainen, että se edistää hänen kananhoitonsa mahdollisuuksia muuttua tuottavaksi kananhoidoksi. Suotuisaan tulokseen vaikuttavista tekijöistä kananhoidossa ovat epäilemättä tärkeimmät runsas munien tulo, pienet hoitokustannukset ja kohtuulliset perustamiskustannukset. Onhan esim. suuri ero tuloksista, jos 500 kanaa tarvitsee hoitajakseen, 2 tai 3 henkilöä. Samoin jos $\frac{1}{3}$ -kin osa kanoista munii alle 100–150 vuodessa, vaikka muut kanat olisivat kuinka hyviä tahansa, kuin jos näitä huonoja olisi lainkaan. Mitä sitten rakennuseikat vaikuttavat näihin tuotantotekijöihin, selvinnee seuraavilla riveillä.

Valon merkitys.

Luonnontilassa kana munii vain kesällä, lämpimänä ja valoisa aikana. Pakottaessamme

kanan munimaan talvella, on meidän ehdottomasti annettava sille paljon valoa, ennenkaikkea aurinkon valoa. Siis paljon ikkunoita ja ne etelään päin. Eikä ole kerrassaan mitään syytä käyttää pientä ruutujakoa kanalan ikkunoissa, päinvastoin jakakaamme ikkunat harvoin ruutuihin, esim. noin 1 m x 1 m suuruisen ikkunan voimme jakaa vain neljään ruutuun. Kun kevättalven aurinko paistaa sisältä valkaistuun kanalaan suurien ikkunoiden kautta, jotka ovat vieri vieressä, niin sisäänastujaa aivan häikäisee tämä valo, mutta kanat ovat tyytyväisiä ja virkeitä, kuvittelevat elävänsä kesässä ja munivat.

Raitis ilma.

Kana on kuivan maan eläin. Se ei rakasta kosteutta ja aivan selvästi on voitu havaita, miten joissakin kosteissa kanaloissa kanat eivät ole viihtyneet eivätkä myöskään munineet. Jotkut mahdolliset poikkeukselliset tapaukset vain vahvistavat sääntöä, niissä on ehkä ollut erittäin tehtävänsä innostunut hoitaja, joka huolenpidollaan ja rakkaudellansa on saanut kanansa epäedullisissakin olosuhteissa hyvin munimaan. Kuivana ja raitis-ilmaisena pidämme kanalan erittäin tehokkaan ilmanvaihdon avulla. Voidaan esittää se vaatimus, että raittiin ilman on tultava sisään toista tietä kuin mitä pilaantunut menee ulos. Jälkimmäiseen tarkoitukseen on sopiva katon läpi menevä torvi, jonka läpileikkauspinta on $\frac{1}{100}$ karsinoitteen pinta-alasta. Raitis ilma tulee sisään seinäventtiilien kautta, joiden yhteinen läpileikkauspinta saa olla $\frac{1}{3}$ edellisestä. Voidaan myös suositella poikki rakennuksen kulkevia torvia, joiden sivuissa raot tai reiät välittävät ilman kulkua.

Esiintyviä vaikeuksia kanalan sijoittamisesta.

Kanalan rakentajalle on tuottanut päänvaivaa kysymys rakennanko kanalan 1 vai 2 kerroksisen. Kaksikerroksinen kanala alkaa jo olla voitettu kanta, sillä kanojen tarhoihin pääsy on tällaisesta kanalasta aika pulmallinen kysymys. Joskus, esim. jotain vanhaa rakennusta kanalaksi muutettaessa voi kaksikerroksisuus olla välttämätöntä, jotta tila tulisi tarkkaan käytettyä, mutta silloin on vanhemmat tuotantokanat — siis ei missään tapauksesta nuorikot eikä siitoskanat — yhtenä tai useampana suurena ryhmänä sijoitettava yläkertaan.

Aivan samoista syistä on kanalan sijoittamisesta karjarakennuksen vintille mikäli mahdollista luovuttava, sillä vain yhdessä tapauk-

sesta kymmenestä voidaan siten saada hyvä kanala. Tämä johtuu siitä, että kanahuone mieluummin sijoitetaan lähelle karjakeittiötä, jotta kanojen luo ei tarvitsisi kulkea pitkiä matkoja vintin läpi sekä jotta kanalan uuni saataisiin karjakeittiön uunin yhteyteen. Nämä näkökohdat ovat kyllä huomioonotettavia, mutta tuovat muassaan seuraavan vaikeuden: Joko on karjakeittiö auringottomalla puolella rakennusta ja sen päälle tuleva kanala jäisi siis ilman aurinkoa ja tämä on jo esitetty ai- van soveltumattomaksi tai toiseksi jos karjakeittiö on etelän puolella, niin se on samalla pihan puolella ja kanatarhan järjestäminen pihalle ei liikennesuhteiden y.m. vuoksi käy päinsä. Joko jäävät kanat ilman tarhaa tai kulkevat sinne vaikeita mutkateitä välikaton ja lantalan kautta. Eipä karjarakennuksen takanakaan sen välittömässä yhteydessä useinkaan ole tilaa tarhalle. Että taasen tarha viljelysmaiden läheisyydessä on välttämättömyys, siitä ei tarvitse kiistellä.

Tietäisi siis suurta eteenpäin menoa myös maanviljelystalouksien kananhoidossa, jos tarkoitustaan vastaamattomina luovuttaisiin vinttikanalaita rakentamasta. En tällä tietysti tahdo väittää, etteikö joissakin yksityistapauksissa myös sellainen voisi olla kaikin puolin tyydyttävä.

Tiedän kyllä mitä tähän sanotaan, nim. että sellaisen kanalan saapi monta vertaa halvemmalla kuin erikseen rakentamalla. Kyllä saapi, onhan siinä ilmainen perustus, katto ja ulkoseinä, mutta saapiko siinä myös yhtä hyviä tuloksia kuin kanalassa jossa on vaatimukset täytetty valoon, tarhausmahdollisuuksiin y.m. seikkoihin nähden.

(Jatketaan.)

PAKINAA KUOPIOLAISTEN JUHLASTA

Allekirjoittanut, ollessaan Kuopion uudella asemalla 29 p. kesäk. siinä klo 3 maissa, yhdessä monien muiden kohtalotoverien keralla, odotteli hienoisella jännityksellä eteläisen postijunan tuloa. Siinähan näet piti saapua Hämeenlinnan kuulun Kaisu-tytön (vai pitäisikö minun sanoa: neiti Valtari?, mitä arvelet, Kaisu?) Ja allekirj. vaivasi kovasti uteliaisuus, saadakseni vihdoin- kin tutustua yhteen reippaista urheilijattaristamme. Joku ilmoittaa, että hän saapuikin vasta huomenna. Pieni pettymys siis!

Saapuu juna, etsitään tuttuja naamoja. Tuolahan näkyy vaunun ikkunassa Hilda K:n tuttu »fasaadi», ja vaunusillalla seisoo pitkä »hongankolistaja», itse Kaurelan Vaala, joka ensi kertaa nyt kunnioittaa kalakukkokaupunkia käynnillään.

Kotkalainen rouva S:oja pikku Annikkeineen ilmestyy myöskin siihen. Siihen on jostain ilmestynyt pitkä tyttökin.

»Kaisu Valtari», välähtää allekirjoittaneen pääkopassa. Varmuuden vuoksi kysyin sentään Kaurelalta, joka nyökkää myöntävästi. Kuinka hauskaa, Kaisu olikaan sitten tervehtiä Sinua.

* * *

Lauantaina satoi ja allekirjoittanut kastui läpimäräksi melkein, vaikka koettikin kimpisuineen tunkeutua Kaisu-tytön sateensuojan alle. Kastui Kaisukin ja allekirjoittanut jo sääliitteli, että kuinka sinä nyt kilpaillet tässä koiranilmassa? Mihin Kaisu vain rauhallisesti huomautti, että kun on kerran ilmoittautunut kilpailemaan, niin on kilpailtava, satoi sitten tai paistoi. Tämä hämäläinen tyyneys teki allekirjoittaneeseen hätäilijään »valtavan» vaikutuksen.

Odotettiin hiukan ja eikös vain sade lakanutkin. Väinölänniemellä suoritettiin sitten kilpailut. Oli kolme, joihin allekirjoittaneen huomio etupäässä kiintyi: Kaisu Valtari, Katais-Matti ja Kaurela. Näki heidän hyvin tottuneen kilpailuihin. Ihmekös tuo! Kaksi olympialaiskävijää (ehkä Kaisu kolmantena ensi vuonna?)

* * *

Katais-Matin kanssa oli allekirjoittaneesta vähällä tulla vihamiehet. Miksi, jääköön sanomatta. Istuttiin samassa pöydässä H:linnan »parivaljakon» kanssa. Saapui siihen Katais-Mattikin hyväntuulisena, kuten aina. Allekirj. oli vähän noin niinkuin »altakulmain» Matin suhteen, mihin Kaurelan Vaala tiedusteli syytä ja saatuaan sen kuulla, komensi oitis meidät lyömään sovinnon kättä. Ja erotti kädet sitten »varmuuden vuoksi».

* * *

Samassa tilaisuudessa muuten »ristittiin» »Valentino» Kaurela uudelleen. Kataisen Matti ehdotti hänelle karhu-titteliä. Allekirjoittanut tuumasi kuitenkin, että se oli Antti Jokelaisen iki-oma nimi, joten ei vetele, että se annettaisiin toiselle, olkoonpa vaikka itse »Valentino» Kaurela. Matin ja allekirj. kesken oli jälleen syntyä ilmiriita siitä, tehtäisiinkö Vaala-pojasta tiikeri vai susi. Asianomainen »ristittävä» seurasi sanasotaa syrjästä ilmeisesti varsin sekavin tuntein. Lopulta allekirjoittaneen ehdottomana susi-titteli hyväksyttiin. Perusteltuna sillä, että kun tiikeri kerran on ulkonaan elävä ja kun nyt kaikki pitää olla kotimaista! Ja lisäksi kun se Vaala Kaurela on ihan susi viemään palkinnot toisten nenän edestä.

Todistajana näissä risiäisissä, siis jonkinlaisena kummitähtinä toimi Kaisu Valtari. Mikä mainittakoon. — Katais-Matista taas tuumattiin tehdä ahma. Terve siis, ahma-Katainen ja susi-Kaurela! Jokelaisen Iso-Karhu saa teistä arvoistaan seuraa!

* * *

Kulkiessamme Väinölänniemelle, ihmetteli Kaisu Valtari vastaantulevien Kuopiolaisten »lihavaa» ulkonäköä. Joopa jos »kalakukko» syöp ja piimee juop» tämä lupsakka savon heimo, syöp ja lihhoo vaa! Huvittaa muuten se seikka, että kun lauantaina tiedusteltiin, ketkä halusivat osallistua kalakukkopäivällisiin, ei ilmoittautunut kuin muutama halukas. Mutta kun sunnuntaina oli tehty hetki Puijolle, olivat vieraat niin nälkäisiä, että kalakukot loppuivat kesken ja alkuasukkaat, allekirj. joukossa, saivat nuolla näppejään!

* * *

Allekirjoittaneen, samoin monen muunkin huomio kiintyi muuten pikku-neiti Annikki Santaajaan. Tämä kotkalainen pikku tyttö tuntuu olevan koko mestari viittomisessa. Hän viittoo verrattoman siroasti ja miellyttävästi. Hyvää jatkoa vain, pikkuinen Annikki-tyttö!

Mila.

JALKAMATKA AHVENANMAALLA

Kesäk. 17—18 p. järjesti Suomen Naisten Liikuntakasvatus Liitto Turussa naisvoimistelujuhlat ja niiden jälkeen jäsenilleen 5-päiväisen retkeilyn Ahvenanmaalle. Juhliin ja retkeilyyn osallistui myös 1 k.m. nim. neiti Heevi Korhonen H:gistä. Allekirjoittaneelle on nti Korhonen ystävällisesti mainituista tilaisuuksista kertonut seuraavaa.

Retkeily on ulkoilun ja kevyemmän urheilun kaikkein viehättävimpiä muotoja. Sen monenlaiset suoritustavat, yhdistyneinä hyötyyn jota se terveydestään ja elinvoimastaan huolehtivalle ihmiselle tuottaa, tarjoavat vaihtelua jonka veroista ei mikään toinen kevyempi urheilumuoto voi harrastajalleen suoda. Jokapäiväisessä aherruksessa väsynyt ruumis, rasittuneet hermot ja apea mieli saavat oikealla tavalla järjestetystä ja suoritusta retkeilystä, lyhyestäkin, lääkettä jolla on todella ihmeitä tekevä voima.

Kun seurani »Helsingin Naisvoimistelijat», jonka riveissä viiden vuoden ajan olen ollut kokoamassa voimia jokapäiväistä työtäni varten, ilmoitti lähettävänsä osanottajia Turkuun Suomen Naisten Liikuntakasvatus Liiton yleisille naisvoimistelujuhliille, päätin minä ilmoittautua mukaan, ja samalla osallistua Liiton järjestämään viisipäiväiseen retkeilyyn Ahvenanmaalle.

KAIPAUS.

Kerran, oi kohtalo, kuulla mun suonet,
Ilon, sen ainoon, tielleni kolkolle tuonet?
Kuulisin äitini äänen, niin armaan,
Lintujen ihmeisen kuoronkin varmaan.
Kuulisin human metsien puiden,
Laulunkin lapsien, naurusuiden,
Laineiden laulun, paubunkin tyrskyjen,
Ukkosen äänen, käydessä myrskyjen.
Koittaisi mullekin onnenhetkeni,
Riemuiten silloin päättäisin retkeni. ~

Turbaan kuitenkin yhäti huokaan,
Iloa kohtalo kova ei suokaan.
Hiljaisuus, siihenkö tuomittu olen,
polkuni raskaan näin määrähän polen?
Nöyränä kuitenkin täytyvi jaksaa
tieni mun loppuun, kerranhan maksaa
Taivahan Herra, kaikkeuden Luoja,
riemun ja murheen, kuulonkin suoja.
Tuntien kaipuun' ja tuskani mun,
saan lobdun luonansa, siunatum.

Mila.

Vuosikautia olin jo ajatellut ja suunnitellut tällaista pitempää retkeilyä, mutta sen toteuttaminen näytti mahdottomalta. Tosin olen silloin tällöin tehnyt lyhyitä hiihto- ja kävelyretkiä lähimpien tovereitteni kanssa, mutta ne ovat aina pakostakin muodostuneet lyhyiksi yhden päivän retkeiksi. Sellaisina niilläkin kyllä on aina ollut oma viehätöksensä, sillä kun retkeilyt alkaa aikaisin talvella hankien vielä kattaessa metsät ja meren selät ja jatkaa niitä säännöllisesti joka viikko, on ihmisellä suuremoinen ja ihmeellinen tilaisuus tehdä huomioita luonnossa tapahtuvasta muutoksesta sitä mukaa mitä lähemmäksi kevät saapuu.

Nyt minulle viimeinkin tarjoutui tilaisuus antautua muutamaksi päiväksi oikeaan metsäläiselämään, enkä minä tahtonut jättää tilaisuutta käyttämättä. Niinpä ryhdyin jo viikkoja aikaisemmin innolla matkavalmisteluihin. Suurin huoli oli, tietysti, retkeilypuvusta. Ruumiinmukainen mutta ilmava nuttu ja retkeilyhame muodostavat retkeilypuvun »pääosat». Päähine, selkäreppu sisältöineen, ruokailuvälineet y.m. sellaiset pienet välttämättömyydet kuuluivat myös asioihin joita ei saanut unohtaa. Mutta tärkeintä kaikista retkelle aikaossa on tarkastaa jalkineet joita aikoo käyttää, sillä loppujen lopuksi jaloista ja niiden kunnosta riippuu koko retken onnistuminen. Minulla oli hiihtokauden jäljeltä vielä talvella ostamani hiihtokengät ja ne päätin ottaa kävelykengiksi. Sitä minun ei tarvinnut katua, sillä 110 km pituisen matkan jälkeen olivat jalkani aivan yhtä hyvässä kunnossa kuin lähtiessämme. Monet matkatovereistani sitävästoin saivat jokaisessa pysähdyspaikassa hoitaa kipeäksi hierautuneita jalkojaan, kun olivat erehtyneet ottamaan mukaansa ahtaat kapeakorkoiset

Jatk. sille 114).

URHEILUOSASTO

KUL:n LIITONEUVOSTON KOKOUS 29. 7. -34

pidettiin jo muutamia vuosia käytännössä-olleen tavan mukaan taas mestaruuskilpailujen yhteydessä Helsingin k.m. yllä, alkaen klo 11. Saapuvilla olivat, paitsi hallitus kokonaisuudessaan, seuraavat edustajat: Turusta U. Lehtimäki, Tampereelta M. Katainen, Kotkasta V. Sihvola, Vaasasta K. Martola, Jyväskylästä N. Toikkanen, Viipurista A. Suikkanen, Pietarsaaresta M. Hellöre, Kuopiosta K. Hämäläinen, Helsingistä H. Sandblom, Hämeenlinnasta H. Ylén, sekä joitakin ulkopuolisia asianharrastajia puheenjohtajan luvalla.

Puheenjohtaja E. Karilas avasi kokouksen lyhyellä tervehdyspuheella, lukien sen jälkeen Valtion Urheilu- ja Voimistelulautakunnan kirjelmän sala-ammattilaisuuden vastustamisesta liiton ja sen jäsenseurojen piirissä. — Meillä tosin ei sitä syntiä ole vielä päässyt esiintymään, mutta hyvähän on varoitus ennakkoltakin.

Pöytäkirjan lukemisen yhteydessä ilmoitettiin, että liiton hallitus on päättänyt ryhtyä käyttämään valtionapurahaa v:sta 1935 lähtien avustuksena niille seuroille, joille mestaruuskilpailuja järjestäessään tulee rahallista tappiota. Liian tuhlavuuden estämiseksi kuitenkin on kilpailutilit todisteineen hallitukselle esitettävä, ja niiden perusteella hallitus harkitsee, missä määrin seuralle voidaan avustusta antaa.

Pöytäkirjaan merkittiin, että vuoden 1935 hiihtomestaruuskilpailut on Turun Valpas luovuttanut Viipurin K. U:lle.

Päätettiin yksimielisesti myöntää Turun Valpalle oikeus KUL:n rata- ja kenttärheilusekä uintimestaruuskilpailujen järjestämiseen Turussa kesällä 1935, ollen ne samalla karsinat Lontoon olympialaisia varten.

Koska silloin tällöin on esiintynyt tapauksia, jolloin järjestävä seura on mestaruuskilpailuissa jakanut ylimääräisiä kunnia- y. m. arvesinepalkintoja, jotka ovat omiaan saattamaan kilpailijoita siihen vääriin käsitykseen, että ne olisivat jotain arvokkaampaa kuin liiton jakamat mestaruusmitalit ja kunniakirjat, päätettiin tällainen epäolojiaali menettely ehdottomasti kieltää, sitäkin suuremmalla syyllä, kun se on liittomme noudattamissa SVUL:n kilpailusäännöissään kielletty, kuten Urho Lehtimäki totesi. Ainoastaan liitolle suoraan lah-

joitetut seurainväliset pistepalkinnot — samaan tapaan kuin Vuokon »Karhu»-veistos — voidaan hyväksyä. Tavallisissa kansallisissa ja seurainvälisissä kilpailuissa seuran saavat seuralla käyttää esinepalkintoja, mikäli tämä ei ole ristiriidassa SVUL:n sääntöjen kanssa. Kiellon rikkoja seura voidaan tuomita menettämään mestaruuskilpailujen järjestämisoikeutensa määräajaksi, ja menettää se myös oikeutensa avustuksen saantiin rahallisen tappion kohdatessa.

4x100 m viestijuoksussa oli h:n Sandblom esittänyt annettavaksi erikoinen mestaruusmitali voitavalle seuralle senlisäksi, että joukkueen jäsenet saavat kukin henkilökohtaisen kunniakirjan muistoksi. Kun kuitenkin p.o. lajissa on ennestään olemassa mestaruuspalkintona Vuokon »Karhu» ja kunniakirja voitavalle seuralle, ei tätä alotetta muut kannattaneet kuin ehdotuksen tekijä itse ja eräs nuori edustaja. Kun uusia mestaruuslajeja perustetaan melkein pä vuosittain, täytyy palkinnoissa tyytyä kohtuuteen, sillä näissäkin kilpailuissa jaettujen mitalien hinta jo lähenteli 1000 markkaa. Liika anteliaisuus palkintojen jaossa saattaa myös helposti alentaa niiden arvoa.

Nuorten mestaruuskilpailut, ikärajana 20 v., päätettiin liittää kilpailuohjelmaan. Puheenjohtaja asetti jokaisen edustajan harkittavaksi, mitä lajeja nuorille voitaisiin parhaiten asettaa, että täysin kypsä päätös voitaisiin tehdä seuraavassa liittoneuvoston kokouksessa tulevana talvena Helsingissä. Samalla olisi hyvä tuumia, mitä lajeja yleisistä mestaruuskilpailuistamme voitaisiin vaaratta poistaa, kun ne nykyisillään ovat paisuneet aivan liian laajoiksi. Ulkomaitten esimerkkiä olisi syytä seurata.

N.D.I:ltä saapunut kutsukirjelmä Köpenhaminassa pidettäviin pohjoismaisiin k.m. kisoihin 23 p:nä syyskuuta, aiheutti periaatteellista keskustelua. P.o. kisoja katsottiin vain harjoitustilaisuudeksi, jonne voitaisiin lähettää joitakin mahdollisia uusia olympialaismiehiämme saamaan kilpailutottumusta Lontoon matkaa 1935 silmälläpitäen. Kaksi tai kolme 500: — suuruista apurahaa valtuutettiin hallitus antamaan sellaisille nuorille urheilijoille, jotka voivat ja haluavat Köpenhaminan kisoihin osallistua.

Senjohdosta, että Kyminlaakson k.m. urheiluseura Tähden Lahden osasto oli aikeissa itenäistyä, esitettiin kysymys piirijaosta vanhan ja uuden seuran välillä. Katsottiin tarpeena vaatimaksi ottaa piirijakokysymys koko laajuudessaan tarkistettavaksi, ja tuleekin liiton hallitus lähettämään piakkoin piireille karttaluonnoksen, johon kukin seura voi lyijykynällä merkitä haluamansa muutokset nykyisiin rajoihin. Asianmukaisen valmistelun jälkeen tehdään sitten seuraavassa liittoneuvoston kokouksessa lopullinen päätös.

Pyyhittiin pois viimeinen Nürnbergin olympialaiskisoista aiheutunut velka. Puheenjohtaja esitti tällaisten jälkilaskujen välttämiseksi vastaisuudessa erityistä päivärahaa urheilijain elantoa varten kilpailumatkalla, niinkuin kuulevillakin on käytännössä. Tämä vapauttaa retken johtajan alituisen juoksemasta miesten mukana ja antaa mahdollisuuden kullekin järjestää olonsa taipumustensa mukaisesti.

Kyminlaakson Tähden edustaja, toimittaja Väinö Sihvola, esitti vastalauseensa senjohdosta, että liiton puheenjohtajalta oli estetty vapaa pääsy kentälle kilpailuja seuraamaan, vaikka hänen velvollisuutensa on valvoa kilpailujen laillista kulkua. Tämä ainutlaatuinen tapaus aiheutti yksimielistä jyrkkää paheksumista läsnäolevien edustajien puolelta, ja pöytäkirjaan vaadittiin merkittäväksi, että liiton puheenjohtajalle ja sihteerille sekä tarpeen mukaan muillekin hallituksen jäsenille on varattava tilaisuus seurata kilpailuja missä hyvänsä, ja että järjestäjäin on muutenkin noudatettava mitä hyvä tapa ja kohteliasuus ylintä liiton johtoelintä kohtaan vaatii.

Allekirjoittaneella oli ilo todeta, että yhteisymmärrys liiton hallituksen ja maaseutuseurojen edustajain välillä yksi vuodelta on parantunut hyödyksi liittomme toiminnalle. Yksimielisyshän on voimaa.

Ruuri.

VIRALLINEN PÖYTÄKIRJA

CISS:n toimeenpanevan komission kokouksesta

elokuun 20 p:nä Brohusgade 17:ssä
Kööpenhaminassa

(Jatk. n:o 8, s:lta 102).

II. Belgian ehdotukset:

1. **Sääntöjen III artikla** täydennettävä seuraavasti: »... jotka valitaan salaisella äänestyksellä täysi-istunnossa...» Hyväksyttiin.

2. **Yleisten ohjeitten III artikla:** 2. kappaleen tilalle seuraava teksti: »tämä lupakortti tulee olla varustettu kuuromyökkäin kansainvälisen urheilukomitean virallisella tar-

kastusmerkinnällä, mikä on todisteena tämän lupakortin oikeellisuudesta. Tämän lupakortin puuttuessa vastaa siitä CISS:n kuuluvan liiton tai seuran antama todistus varustettuna CISS:n tarkastusmerkinnällä». Tämä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti hra Chanten tehtyä siihen ratkaisevan muutoksen.

3. **Yleisten ohjeitten V artikla:** lisätään uusi teksti taloudellisista ja moraalisisista takuista, jotka on vaadittava kuuromyökkäin kansainvälisten kisojen järjestäjään ehdokkuutta varten. Tämä ehdotus hylättiin, koska toimeenpaneva komissio oli sitä mieltä, että kongressille kuului vastuu järjestäjään määräämisestä ja siitä johtuvista seurauksista.

4. **Yleisten ohjeitten VIII artikla:** »Missään tapauksessa ei järjestelykomitea eikä asianomainen johtaja voi puuttua asiaan myöntymykseen valitukseen». Tämä ehdotus sai toimeenpanevan komission myönteisen mielipiteen puolelleen, mutta kuitenkin vaadittiin tekstin täydennykseksi seuraava maininta: »Mutta voi olla läsnä puolueettomana kuulijana ja ilman äänioikeutta». Näin täydennettynä ehdotus hyväksyttiin huutoäänestyksellä.

III. Tanskan ehdotukset:

Kolme ensimmäistä ehdotusta peruutettiin, kun sihteeri-rahastonhoitaja oli saanut hyväksytyksi mielipiteensä CISS:n hallinnon yksinkertaistamisesta.

Ennätyksiä koskevien määräysten 4. artiklaan lisättävä: »Ilmoitus uudesta ennätyksestä tehdään heti, kun se on saavutettu». Tämä toivomus aiheutti mielipideiden vaihtoa teknillisessä suhteessa, ja tuloksena oli, että muodostettiin ennätyskomissio, johon tulivat kuulumaan herrat Siepmann, Chante ja Dresse, ja että lisättiin seuraava maininta: »Heti kun ennätyskomissioni on julistanut sen maailmanennätyksiä koskevien määräysten mukaan saavutetuksi», mikä ehdotus hyväksyttiin.

IV. Hollannin ehdotukset:

Yleisten ohjeitten XIII artiklaan lisättävä, kuinka kauan jalkapallo-ottelu kestää. Tätä ehdotusta ei katsottu voitavan hyväksyä, koska katsottiin, että kansainvälisen komitean säännöt riittivät täysin tässä suhteessa.

Yleisten ohjeitten XIII artiklaan lisättävä, virvokkeita levon aikana. Hylättiin.

Yleisten ohjeitten XVI artiklaan lisättävä loppuun: »Kuuromyökkäin kansainvälisten kisojen eri lajit tulee suorittaa, jos se on tarpeen, eri tunteina. Missään tapauksessa niitä ei saa alottaa aamulla ennen kello 10:tä». Hyväksyttiin.

Ennätyksiä koskevien määräysten 3 artikla: muutettava maailmanennätyksien kontrolli. Toimeenpanevan komission äskeisen päätöksen johdosta tämä ehdotus raukesi itsensä.

V. Italian ehdotukset:

Sääntöjen 6 artikla: lisättävä loppuun: »Sääntöjen, yleisten ohjeitten ja maailmanennätyksiä koskevien määräysten muutosehdotuksista keskustellaan ainoastaan kongressissa, joka pidetään kuuromykkäin kansainvälisten kisojen edellä». Tämän ehdotuksen oli jo itse kongressi hyväksynyt.

Yleisten ohjeitten V artikla: »Mutta sen tulee olla sääntöjen alapuolella ja niiden määräysten mukainen, joita CISS:n toimeenpaneva komissio sille antaa heti ja aika ajoin». Hyväksyttiin.

Yleisten ohjeitten 17 artikla: Uusi artikla erotuomaritoiminnasta.

Herra puheenjohtaja sanoi, että tässä asiassa tulee olla erittäin varovainen, koska järjestelykomitea on vastuunalainen isäntä kaikissa sen valtavaa järjestelyä koskevissa aloitteissa. Toimeenpaneva komissio päätti kuitenkin herra Dressen ehdotuksesta suositella tämän toivomuksen toteuttamista seuraavien kisojen järjestelykomitealle.

VI. Puolan ehdotukset:

Yleisten ohjeitten V artikla: 2. kappaleen sijalle pantava: »Kuuromykkäin kansainväliset kisat pidetään aina jokaisten olympialaisten kisojen jälkeen». Toimeenpaneva komissio piti mahdottomana yhtyä siihen, koska kongressi oli monta kertaa lausunut nimenomaisena toivomuksenaan, että nykyinen tilanne säilytettäisiin.

Kokous lopetettiin klo 17.50.

Vakuudeksi:

Sihtööri-rahastonhoitaja: Puheenjohtaja:
A. DRESSE E. RUBENS-ALCAIS

SEURAOTTELU

suoritettiin H:gin K.m. Urheiluseuran ja Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijain kesken Hämeenlinnassa elok. 25—26 päivinä. Sen olisi Helsingin pitänyt järjestää vuorollaan tälle vuodelle, mutta se on luopunut tästä hommasta pääkaupungin ainoan mallikelpoisen urheilukentän käyttövaikeuksien takia.

Kilpailut kävivät täysipitoisemmiksi viime vuodesta, mutta niiden valvominen ei sujunut yhtä hyvin kuin viime vuonna, jolloin palkintotuomareina toimivat kuulevat hra Juurevan hoitaessa ylituomarin tointa. He olivat nyt estetyt ottamasta vastaan tarjottuja toimia. Heidän sijastaan toimivat uudet palkintotuomarit, jotka olivat kuulevia hekin. Rehellisesti tunnustettakoon, että he hoitivat osuutensa tunnollisesti. Mutta ylituomari — helsinkiläisen joukkueen johtaja

Hj. Sandblom ei ollut tehtävänsä tasalla. En voi olla ihmettelemättä, kuinka järjestävä seura on katsonut voitonsa uskoa tämän tärkeän toimen sellaiselle miehelle, joka on pätevyttä ja edesvastuuntuntoa vailla.

Ottelu alkoi 100 m:n juoksulla, jossa viimevuotinen näyttös uusiutui. Nimittäin B. Ahlbäck myöhästyi paljon lähdössä ja sivuutti Kaurelan vasta maalissa. Lehtonen lyhensi tuntumaa noihin kahteen juoksijaan viime vuoteen nähden.

Neitosekin juoksivat hyvin, joten 7 vuotta kestänyt KUL:n ennätys rikkoutui huolimatta siitä, että koko edellisen päivän kestänyt rankkasade on liottaanut radan kiisselimäiseksi. Näitten tulosten niin naisten kuin miestenkin — saavuttamiseen auttoi epäilemättä vallitseva trooppilisen lämmin ilma.

Kaurela korjasi voittonsa lempilajissaan — kuulantyytönössä, toisten tyytyessä statistien osaan.

Korkeushypyistä tuli kaksoisvoitto Helsinkiin. Tällä kertaa Kaurela joutui viimeiseksi jalkavaivaisena, mikä muutenkin vaikeutti hänen otteitaan muissakin lajeissa.

1500 m juoksun voitti Valtarin Paavo tiestangi. Valitelpa hänkin kovasti kiireisistä peltotöistä kangistuneita jalkalihaksia ja raskasta rataa. Toiset jäivät kauas Luomaajoen hoitaessa peränpitäjän virkaa kylmiltään juosseena.

Keihäänheitossa Kaurelan kädestä lensi keihäs toisia kilpailijoitansa kauemmas. Heittojen kestäessä ei osattu odottaa KUL:n ennätyksen rikkoutumista. Mittausta suoritettaessa havaittiin Kaurelan heittäneen keihästä KUL:n ennätysmerkistä 17 senttiä ylitse. Tokko se tulee hyväksytyksi, kun sattumalta tarkastaessani mittanauhaa huomasin sen olevan tehdyn kankaasta, eikä teräksestä, kuten säännöt määräävät. Mutta minä unohtin kysyä asianomaisilta, onko semmoisella nauhalla todellakin mitattu? Hämeenlinnan kaksoisvoiton täydensi konkari Valtonen. Helsingin pari parasta heittomiestä — H. Vikberg ja A. Nordström — olivat estetyt matkustamasta, joten 2 mahdollista pistettä meni Helsingin sivu.

Ensimmäisen päivän jälkeen johti HKU 34 pisteellä HKVU:n 31 pistettä vastaan.

Kilpailuja jatkettiin seuraavana päivänä aamulla. Toivotusta uudesta KUL:n ennätyksestä 4×100 m viestinjuoksussa ei tullut mitään, sen jälkeen kun H. Vikberg oli poissa, ja V. Lehtonen edellisenä päivänä on loukannut pahasti polvensa rautatankoon hämässä kuhertessa kaupungin kaduilla nuoruuden huvitteluhaluaisena. HKVU:n nuorempi Ahlbäck juoksi hyvin, tuoden kapulaa viittä metriä ennen HKU:n Honkasta. HKVU:n toinen mies, Lehtonen, ei ottanut vakavasti jalkavaivaisena, pitäen vain kilpailijaansa loitolla. HKVU:n kolmas mies, Helenius, pinkasi sunnensuomaisesti, pidentäen rakoa HKU:n Valtariin. HKVU:n ankkuri, B. Ahlbäck toi kapulan maaliin ylhäissessä yksinäisyydessään.

Naisten kilpailuissa HKU mobilisoi kaikkien hämeenlinnalaisten »maman», rva Ida Yléin valloittamaan kahta kallista pistettä. Kas tuolla! hän työnsi ja hyppäsi urheasti. Hyyppävahdinottoipaikka oli mahdottoman paksun velli-mäisen mudan peitossa, vaikkakin lokaa oli lapioitu pois kerroksittain. Sen mukaisia olivat hyppääjien tulokset. Lehtonen ei voinut pituushypyyn eikä kolmiloikkaan ottaa osaa jalkavammansa vuoksi.

5000 m:n juoksun voitti Valtari, parantaen pari viikkoa sitten KUL:n mestaruuskilpailuissa saavuttamaansa tulosta viidellä sekunnilla. Hänen on syytä kohdistaa huomionsa 5,000—10,000 m:n juoksun harjoitteluun, jos hän mieli päästä Lontooseen. HKVU:n Lehtikin alensi tuloksensa puolella minuutilla. Tästä poika oli kovin mielissään koko päivän.

400 m:n juoksu oli koko kilpailujen kirein ja kaunein. Sitä täytyi juoksuttaa kahdella miehellä kerrallaan. B. Ahlbäck ja Kaurela kirivät loppusivua, vilkaisten toisiansa naurunaamoin. Ahlbäck ennätti maaliin rinnan mittaa ennen Kaurelaa. Toisena parina juoksivat Lehtonen ja Valtonen. Lehtonen teki kaulaan heti alusta juosten silmiä hivelevin askelin. Loppusivulla jalkavamman kiristyminen pakotti hänet muuttamaan juoksuaskeleensa loikkauksen tapaisiksi. Siitä huolimatta hän saavutti kilpailun parhaan tuloksen. Tähän kilpailuun päätti seuraottelu,

HKVU:n voittaessa 77 pisteellä HKU:n 75 pistettä vastaan. Pelkkä »onnenpotku» ei se olekaan, sillä helsinkiläiset edistyivät paljon viime kesästä varsinkin juoksuissa ja hyppinessä, puhumattakaan heittomiehensä poissaolosta. Tämä kaikki on todella jokavuotisen seuraottelun ansiota.

Itäpäivällä oli tyttölyseolla vaatimatonta, mutta tositoverilinen illanvietto palkintojenjakoinen, jossa ojennettiin kiertopokaali HKVU:n joukkueen johtajalle »kolmen vuoden taistelun jälkeen. HKU:läisten kasvot loistivat tyytyväisyydestä, kun Helsingin pojat pulittivat rahaa virtaamaan nuolenheitto- ja »Fortuna»-kilpailuihin, joista viimeainutissa pojat kärkevivät eniten neiti Kaisu Valtarin leipomaa herkullista kaakua. Kellon lähetessä 8 oli helsinkiläisten painuttava junaan ystävällisten Hämeenlinnalaisten kuurojen saattamina. Kiitos osoitetusta ystäväydestä Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijoille ja näkemiin ensi kesänä pääkaupungissa!

Kilpailuissa olivat tulokset eri lajeissa seuraavat:

100 metriä: 1) B. Ahlbäck, Helsinki, 11,9; 2) V. Kaurela, H:linna, 80 sm. jälessä; 3) V. Lehtonen, H:ki, 1,8 m. jälessä; 4) V. Honkanen, H:linna, 9,5 m. jälessä.

Kuulavyöntö: 1) V. Kaurela 12,61; 2) B. Ahlbäck 10,33; 3) I. Valtonen H:linna, 9,62; 4) V. Lehtonen H:ki, 9,45.

Naisten 100 m: 1) Kaisu Valtari, H:linna, 14,9 (uusi KUL:n ennätys); 2) Aura Eskelinen, H:ki, 0,5 m jälessä; 3) Rakel Laitinen, H:ki, 2,2 m jälessä.

1,500 m juoksu: 1) P. Valtari, H:linna, 4,34,4; 2) A. Lehti, H:ki, 4,47,8; 3) J. Merivirta, H:linna, 5,03,8; 4) J. Luomajoki, H:ki, 5,14,5.

Korkeushyppy: 1) V. Lehtonen 160 sm; 2) B. Ahlbäck 155 (uusinnassa 160 sm); 3) I. Valtonen 155; 4) V. Kaurela, 150.

Keihäänheitto: 1) V. Kaurela 50,51 (uusi KUL:n ennätys); 2) I. Valtonen 40,13; 3) B. Ahlbäck 35,11; 4) V. Lehtonen 30,00.

4x100 m viestinjuoksu: 1) Helsinki 50,6; 2) Hämeenlinna, 7 m jälessä.

Kuulavyöntö naisille: 1) Rakel Laitinen 8,44; 2) Kaisu Valtari 8,10; 3) Aura Eskelinen 7,30; 4) Ida Ylén 5,15.

Kiekonheitto: 1) V. Kaurela 35,85; 2) I. Valtonen 28,72; 3) B. Ahlbäck 27,91; 4) V. Lehtonen 26,53.

Pituushyppy naisille: 1) Kaisu Valtari 3,88; 2) Rakel Laitinen 3,70; 3) Aura Eskelinen 3,60; 4) Ida Ylén 1,89.

Pituushyppy: 1) B. Ahlbäck 5,88; 2) V. Kaurela 5,82; 3) A. Helenius 4,95; 4) I. Valtonen 4,62.

(Jatk. s:ltä 110). JALKAMATKA . . .

kävelykengät. Voimistelujuhliä varten oli tietysti hankittava asianmukainen puvusto. Kansallispuku, kenellä sellainen oli, sai käydä juhlapuvusta, sillä juhlain leima tahdottiin saada tosikansalliseksi. Saatuaani loma-asiani järjestetyksi voin ryhtyä odottamaan lähtöpäivää. Viimeiset päivät käytettiin tarmokkasiin voimisteluharjoituksiin. Juhlain ohjelma oli käytävä lävitse yhä uudelleen ja uudelleen niin kauan että se erehtymättä osattiin.

Niinpä sitten viimein istuin junassa Helsingin asemalla mielessä odotuksen jännitystä. Seikkailuja ja uusia kokemuksia tiesin matkan minulle tuovan, mutta millaisia? — se teki mielen hiukan rauhattomaksi ja epävarmaksi. Matkatovereitteni ystävällisyys kuitenkin pian hälvensi pelon, sillä huomasin että väsymyksen tai muun vastoinkäymisen sattuessa ovat toverit heti auttamassa toinen toistaan. Tällä-

5000 m juoksu: 1) P. Valtari 16,47; 2) A. Lehti 17,17; 3) Y. Merivirta 18,15; 4) J. Luomajoki 19,04.

Kolmiloikkaus: 1) V. Kaurela ja B. Ahlbäck 12,34; 3) A. Helenius 11,48; 4) I. Valtonen 10,62.

400 m juoksu: 1) V. Lehtonen 57,1; 2) B. Ahlbäck 57,2; 3) V. Kaurela 57,2; 4) I. Valtonen 66,1.

Deaf-Jack.

Huomautus »Pekka«-nimimerkille

Tämän lehden elokuun numerossa kerrottiin m.m., että KUL:n uintimestaruuskilpailuissa A. Aittomäki suljettiin pois kilpailusta ilman omaa syytä. Kirjoituksesta päätäen tuntui siltä, ettei nimimerkki olisi paikallaan seurannut kilpailuja, tahi hän olisi käsittänyt väärin tuonlaisen tapauksen. Onko »kilpailusta pois-sulkeminen», itse asiassa omalotteinen keskeyttäminen, sittenkin A. Aittomäen omaa syytä, minä, vaikka en ollutkaan sanottujen kilpailujen palkintotuomari, pyydän esittää seuraavasti:

Kun lähtömerkki oli annettu, uimarien hypätessä veteen Aittomäki horjahti alas, *sis jo kilpailun aikana*. Hän ei varomattomuudessaan ottanut jaloilleen tarpeeksi tukeaa hyppytelineen partaasta. Lisäksi pudottuaan veteen hän vain heti kiipesi kuiville, sen sijaan, että hän olisi uinut kilpailujoitensa jälkeen, jopa olisi saavuttanut ehkäkin heidät kyseessäolevalle niin pitkällä uintimatalla. Niinollen häntä ei laisinkaan suljettu pois kilpailusta, joskin minä ehdotin palkintotuomareille, että he harkitsisivat, olisiko oikeudenmukaista antaa Aittomäen uida uudestaan yksinään? Mutta he eivät ottaneet sitä kuullakseen. Joka tapauksessa Aittomäkeen nähden tuomio on tavallaan sovellettu sillä tavoin kuin jos kuulavyöntäjä pudottaa kuulan heittokehään vauhdinoton aikana, se katsotaan mitättömäksi suoritukseksi.

Muuten olen yhtä mieltä nimimerkin kanssa, että Aittomäen keskeyttämisen kautta menetti kilpailu jossakin määrin jännittäväisyytensä.

Vielä kerran pyydän huomauttaa, että mainittujen kilpailujen palkintotuomaritehtävät eivät olleet kokonaan järjestävän seuran toimihenkilöitten käsissä. *Jussi Luomajoki.*

URHEILU-UUTISIA

K.m:n ME:n kiekonheitossa saavutti ruots. Westling sunn. $\frac{1}{10}$ tuloksellaan 39.41 m. Uusi todistus Anderssonien maan heittokyvystä.

tavoin heti alussa sain oppia tuntemaan yhden oikean retkeilyhengen kauniista ominaisuuksista: *toverillisuuden*. Turkuun saavuttua majoituimme Kerttulan kansakoululle ja seuraavat kaksi päivää Auran kaupungissa olivat keskeymätöntä harjoitusta ja näytöstä. Ihanaa ja suurenmoista se oli, mutta äärettömän väsyttävää. Loppuihan sekin kuitenkin viimein ja juhlapäiviä seurannut maanantai saapui toivottuna lepopäivänä. Tovereitteni lähdettyä Naantaliin, jäin yksinani kokoamaan voimia iltapäivällä alkavaa Ahvenanmaan matkaa varten. Kulkiessani Auran rantapuistikkoa suuntasin askeleeni Tuomiokirkolle. Auringossa kylpi Auran kaunis ja muistorikas pyhättö, kun sen vanhoista jyrkeistä ovista astuin sisälle. Auringon säteet leikkivät käytävillä ja penkeillä astellessani keskikäytävää alttaria kohti. Ihmeellinen, juhallinen tunne täytti mieleni katsellessani ikivanhoja seinä ja katon

korkeata kaarta ja pysähtyessäni alttarin luokse jolta satoja vuosia on julistettu kansallemme pyhää totuutta.

* * *

Tovereitteni palattua Naantalista alkoi taasen hyöriä. Matkatarpeet oli saatava asianmukaiseen kuntoon. Liiat vaatteet oli myös pakattava ja jätettävä Turkuun säilöön paluumatkaa odottamaan, sillä vain kaikkein välttämättömimmät vaatekappaleet tulivat kysymykseen retkelle lähdeittäessä. Lämmin villainen alusvaatekerta yökylmää vastaan, makuuhuopa, tyynypäällinen ja sadetakki katsottiin tarpeellisiksi. Sen jälkeen oli tehtävänä ruuan ostaminen viiden päivän kulutusta varten. Siinä oli miettimistä mitä kaikkea viidessä päivässä tarvittaisi ja mitä menisi, sillä monelle meistä tämä matka oli ensimmäinen ja meillä ei ollut aavistustakaan mitä tulevat päivät toisivat eteen. Onneksi oli joukossa sellaisia jotka omasivat kokemusta retkeilyssä ja heidän avullaan ja neuvojaan seuraten saimme lopulta kokoon kuivaa muonaa niin paljon kuin arvelimme viidessä päivässä jaksavamme syödä.

(Jatketaan.)

SUOMEN KUUROMYKKÄIN KESKUS- HALLITUS

kokouksissaan syyskuun 4 ja 5 p:nä päätti lähettää kiviipiirtäjä Lauri Mikkolan Köpenhaminaan syysk. 11 p:nä kuntoonpanemaan suomen osastoa pohjoismaisessa kuurom. käsityönäyttelyssä. Hra Mikkola oli suunnitellut erinomaisen onnistuneen näyttelyrakenteen, joka useitten muiden kuurojen myötävaikutuksella oli valmistettu täällä. Se viedään Köpenhaminaan, jossa hra Mikkola panee sen kokoon ja järjestää esineet taiteellisella maulla näytteille. Toivokaamme, ettei maamme kuurot useitten tarjottujen töiden heikkoudesta huolimatta (lyhyt valmistusaika!) jäisi jälkeen muista pohjoismaista.

Saapuneitten hakemusten perusteella jaettiin Smk. 900: — suuruinen matka-apuraha kullekin seuraavista henkilöistä: Elias Savisaari Turusta, Ina Nordlund Porista, Siiri Talvia Tampereelta, Lauri Vainola Hausjärveltä, Carl-Erik Martola Vaasasta, Hannes Ylén Hämeenlinnasta.

Lisäksi saivat matkarahaa: rva Elma Ignatius (tulkkina) 1.400: —, hra J. Sundberg 1.400: — ja rovasti Huugo Nyberg 900: —

Seuraavat esitelmänpitäjät päätettiin lähettää: Pietarsaareen 22—23 p. syyskuuta pastori J. Karhu, Viipuriin lokak. 27—28 p:nä taiteilija Lauri Vainola ja Vaasaan samaan aikaan rovasti Huugo Nyberg. Vaasan yhdistyksen pyynnöstä

päätettiin anoa Rautatiehallitukselta 50 % alennusta sinne matkustaville osanottajille.

Päätettiin tiedustella Porvoon kuurojenkoulun johtajalta mahdollisuutta Malmin museon siirtämiseen Porvooseen, jossa ennestään on Malmin muistopatsas ja jossa Malm huomattavimman elämäntyönsä suoritti. Porvoossa olisi museo oikeassa paikassaan ja voisi saada asiallista huomiota osakseen pikkukaupungin muiden nähtävyyksien joukossa, sensijaan että se nykyisin noin vuosikymmenen ajan on ollut kokonaan hoidotta ja huomiotta. Toivottavasti museokysymys voidaan saada siirron kautta onnelliseen ratsaisuun.

KUOLLEELLE TOVERILLE

5. 8. 1934.

*Oli matkalla jälleen viikatemies,
Kun kuoleman tiehen yhtyi sun ties.
Väsyneenä sä silloin silmäsi suljit
Kera viikatemiehen niin poies kuljit.*

*Vait' nimes' ylle nyt piirrämmä ristin. —
Niin päätit maan-matkasi kaunihisti;
Tuli sulle osa se kaikkein parhain:
Sait käydä jo taakse tähtitarhain.*

*Ei maiset nyt tuskat tunnu siellä,
Ei murheet ja huolet, taivaan tiellä.
Ei kyyneleekään, nuo surun lasten.
On onnea vain, osa autuasten.*

Mila.

Tietoja kotimaasta

Oulun k.m. koulun johtajalle E. E. Lück'lle on pyynnöstä myönnetty ero virastaan ensi syyskuun 1. p:stä lukien.

45 vuotta täyttää syyskuun 23 p:nä Kustaa Aleksanteri Somppi Nurmassa. Hän on syntynyt Lapualla 1889.

Seinäjoelta. Etelä-Pohjanmaan k. m. esitelmäpäivä pidettiin Seinäjoen Yhteistalossa 8 p:nä heinäk. Aluksi piti hengellisen puheen oman piirimme pappi J. Karhu, jonka jälkeen puheenjohtaja A. Härnä toivotti osanottajat tervetulleiksi juhlaan. Tervehdyksiä toivat hra E. Savisaari Turusta, past. J. Karhu Oulusta, hrat K. Martola Vaasasta ja M. Savisaari Alavuodelta. Esitelmiä ja kertomuksia pitivät yllämainitut henkilöt, sekä Ilmari Kivistö lausui pari runoa. Mainittakoon, että hra Elias Savisaari piti monta hauskaa esitelmää. Hän on meille Etelä-Pohjanmaan k.m. tuttu, ollen itse myös Etelä-Pohjanmaan lapsia. Kuten muistetaan, hra E. Savisaari ja nti Siiri Talvia olivat mukana Seinäjoen k.m. yhdistys perustettiin Ilmajoelle.

Päivällisöiden jälkeen pidettiin vielä useita puheita. Sitteen pastori J. Karhu piti lopettajaispuheen ja rukouksen, jonka jälkeen puheenjohtaja kiitti kaikkia puhujia arvokkaista ja valaisevista esitelmistään.

Klo 17 alkoi iltama, jonka ohjelmasta mainittakoon tervehdyspuhe, kertomus ja runo. Kolmeosainen näytelmä-kappale oli hauska. Kokoukseen oli saapunut n. 74 kuuroa. Illalla paluumatkalla useat k.m. menivät asemalle tovereitaan saattamaan. Eräs k.m. Nurmosta jätti polkupyöränsä aseman seinustalle n. 15 minuutiksi, mutta sillä välin oli varas pyörän vienyt tietymättömiin. K. A. S.

Kuuromykkä nainen onnettomuuden uhriksi. Elokuun 7 p:nä sattui Hollolan pitäjässä Kalliolan kylässä ikävä yliajo-onnettomuus, jossa Pauliina Telkkä-niminen kuuromykkä nainen sai lievempiä vammoja. Mainittu nainen, joka on Asikkalasta kotoisin, oli käymässä Kalliolassa siellä Vataan talossa emäntänä olevan siskonsa luona. Päivällä klo 13.55 aikaan oli hän lähtenyt saattamaan Jyväskylältä Helsinkiin kulkevaan linja-autoon erästä helsinkiläistä tuttavansa. Kun mainittu matkustaja jo oli päässyt autoon ja Telkkä lähti palaamaan takaisin Vataan taloon, ei hän huomannutkaan Helsingistä Jyväskylään matkalla olutta linja-autoa U 2853, joka samaan aikaan saapui paikalle päinvastaisesta suunnasta kuin juuri lähtenyt auto, vaan jäi hän auton alle, kuljettajan yrittäessä kaikin tavoin estää onnettomuutta. Yliajossa sai Telkkä vammoja ja kuljettiin hänet sairaalaan hoitoa saamaan, mutta olivat hänen vammansa siksi lievää laatua, että pääsi hän samana päivänä pois sairaalasta. Tapaus on pelkkä tapaturma, sillä niinkuin mainittiin, yritti kuljettaja kaikin tavoin välttää onnettomuutta.

Kuollut Kuopion Kuurom. Yhdistyksen jäsen — Siilinjärvellä Tarinaharjun keuhkotautiparantolassa kuoli elok. 2 p. **Pentti Borg.** Hän oli syntynyt huhtik. 19 p. 1906 Suomenjoella ja käynyt Kuopion kuurojenkoulun, päästen sieltä v. 1924 ja oli opettaja Tilta Killisen oppilaita. Joitakin vuosia sitten hän tuli Kuopioon, ollen työssä opettaja L. Isotalon luona. Viime keväänä hän alkoi sairastella kunnes toukok. 31 p. meni parantolaan. Kuolema kuitenkin korjasi nuoren elämän. Lähinnä surevat äiti y. m. omaiset Sjoella.

Elok. 5 p. matkusti joitakin Kuopiolaisia kuuroja Siilinjärvelle tehdäkseen viime palveluksen poismenneelle. Ruumiinsiunauksen toimitti Siilinjärven kirkkoherra Yrjö Alikoski, entinen kuurom. matkapappi. Kuulevat lauloivat virren. Haudan umpeenluotua laski sille aluksi kukkalaitteen rva Isotalo. Kuopion Kuurom. Yhdistyksen sepeleen laskivat nti Eeva Toivanen ja hra Åke Sohlström. Seppeleen nauhoissa oli sanat: »Viimeinen tervehdys Pentti Borgille. Kuopion Kuuromykkäin Yhdistys», sekä muistosaakeet: »Tuonne sä kohoa pilviä kohti, siellä sun laulusi vapaana soi, siellä sun ylistysvirtesi kaikuu, siellä se kiitosta helkkyä voi». Koulutoverien kukkalaitteen laskivat neidit Alina Miettinen ja Milja Kolari. Lisäksi parantolan hoitajattaret, johtajatar y. m. laskivat kukkasensa. Hauta peittyi kauniiksi kukkakummaksi, jonka alla nuori nukkuja nyt lepää. Haudalta mentiin Siilinjärven kahvilaan, mihin rva Isotalon toimesta oli järjestetty kahvitarjoilua.

Pentti Borg oli tunnettu iloisena ja avuliaana tovereitten keskuudessa. Kepeät mullat matkansa päättäneelle veltajalle!
Mila.

Tapaturma työssä. Keskiviikkona elokuun 29 p:nä sai **Jussi Mattila** Tiutisen laatikkotehtaalla jostakin kamemasta iskun päähänsä, josta seurasi aivotärähtys, sitäpaitsi meni hänen ylähuulensa halki. Loukkaantunut tuotiin hoitettavaksi Kotkan Kunnallissairaalaan.

Nikkarilan talouskoulun käynyt, järjestystaitoinen, siisti

PALVELIJA

(noin 20—25) vuotias) saa heti tahi lokakuun 1 p:stä paikan allekirjoittaneella. Etusija kanojen hoitoon tottuneella ja ruuanlaittotaitoisella. Hakemukset palkkavaatimuksineen lähetettävä osoitteella

OSKARI LÄHDENIITTY
Kuusjoki, Raatala.

Kuuromykkä tyttö, joka osaa keittää ruokaa, otetaan palvelukseen Jämsään, F. KOL-JOSELLE, os.: Jämsä, Juokslahti.

25-VUOTISJUHLAN JA ESITELMÄPÄIVÄT

järjestää Vaasan k.m. yhdistys Palosaaren suomalaisella kansakoululla 27—28 p. lokak. 1934 klo 18. Hauska ja runsas ohjelma. — Toivotaan saatavan juhlien osanottajille 50 % alennus rautatielipun hinnasta.

JOHTOKUNTA.

Savonlinnan ja sen ympäristön kuuromykkiä

pyydetään täten saapumaan kokoukseen ensi lokak. 7 p:nä klo 13 keskustelemaan kuuromykkäin yhdistyksen perustamisesta paikkakunnalle.

Kokoonnutaan kello 12,30 Savonlinnan rautatieasemalle, josta junalla Hevonpääniemeen allekirjoitaneen luokse, missä kokous pidetään. Kaikki kuuromykkät ovat tervetulleita!

R. Th. Ostman.

KIHLOISSA

ALINA KOSKENKORVA ASSER HAAPANIEMI

Kuusamo

Jalasjärvi

Surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että Jumala on rakkautensa poiskutsunut luotamme rakkaan

KALLE NESTOR KOSKISEN

synt. 12. 7. 1875 Huittisissa,
kuoli 15. 8. 1934 Loimaalla.

Iida Maria Koskinen
ja pikku Arvi.

Hautaus toimitetaan Loimaan kauppalan hautausmaalla 26 p:nä t.k. kello 1 päivällä.

Raskaan surun murtamana ilmoitamme että rakas veljemme

ONNI IMMANUEL PÖYHÖLÄ

muutti keskuudestamme Jumalaan luottaen ijäisyyskotiin Virroilla 9 p:nä syysk. 1934, elettyään täällä 50 v. 5 kk. 19 p:ää. Jättäen suremaan siskot ja veljet perheineen y. m. sukulaiset ja ystävät.

Sisaret ja veljet.

Tuskien jälkeen parannus,
Jälkehen kaipion lohdutus.
Heikkous vaihtuu voimahan,
Pikattu saapi kunnian.

Ruumiinsiunaus tapahtuu Virtain uudella hautausmaalla sunnuntaina 23 p. 1934, klo 9 ap.